

Schriftelijke vragen op grond van het Reglement van Orde, artikel 47

Datum: 22 januari 2024

Betreft: Groenbeleid - Aanplant exoten

Geacht college,

In Achtkarspelen zijn we trots op onze mooie, groene omgeving. Die proberen we niet alleen in stand te houden, maar ook uit te breiden, Bijvoorbeeld om zo de biodiversiteit te bevorderen of als klimaatmaatregel om daarmee de opwarming in bebouwde (versteende) omgeving tegen te gaan.

Uit een groot onderzoek van Natuur & Milieu in samenwerking met onder meer Wageningen University blijkt echter dat gemeenten – naast de bekende bomen van eigen bodem – nog steeds (invasieve) exoten aanplanten.

Kortheidshalve verwijzen we naar het betreffende artikel op gemeente.nu dat hierbij is gevoegd.

Onze vragen:

1. Kent de gemeente Achtkarspelen bij de aanplant van groen (bomen en struiken) een lijst van preferente soorten?
2. Wordt daarbij of daarnaast gewerkt met de zogeheten 'groene' en 'zwarte' bomenlijsten van Natuur & Milieu?
3. Onderschrijft u de wenselijkheid om bij de aanplant van groen rekening te houden met soorten die het beste passen bij het milieu in onze gemeente, de omgeving en de dieren en planten die hier leven?

Namens de fractie van Partij van de Arbeid,

Hink Speulman

Artikel op gemeente.nu

Gemeenten planten nog altijd invasieve exoten

11 januari 2024 door [Niobe Moen](#)

Gemeenten planten naast de bekende bomen van eigen bodem, ook nog steeds invasieve exoten. Deze uitheemse soorten kunnen schadelijk zijn voor dieren en planten in de buurt. Dat blijkt uit een groot bomenonderzoek van Natuur & Milieu in samenwerking met onder meer Wageningen University onder 28 grote Nederlandse gemeenten.

Gemeenten kunnen meer doen voor de biodiversiteit door de juiste bomen te planten, is een van de conclusies uit het onderzoek. Daarbij werden de gemeentelijke data van 2,5 miljoen bomen onder de loep genomen. Bomen houden steden leefbaar. Ze zorgen voor verkoeling, een betere waterhuishouding in de stad, halen vervuiling uit de lucht en bieden huisvesting aan insecten en dieren.

Kwart bomen is uitheems

Uit [het onderzoek](#) blijkt verder dat driekwart van de geplante bomen goed is voor de biodiversiteit in de stad. Maar een andere conclusie is dat gemeenten nog altijd zogenaamde invasieve exoten planten en dat dit door de jaren heen niet is afgenomen. Het gaat daarbij om boomsoorten die hier van nature niet voorkomen en schadelijk kunnen zijn voor dieren en planten in hun buurt.

Groene bomenlijst

[Natuur & Milieu](#) stelde een [groene bomenlijst](#) op, met daarop 33 soorten. De groene bomenlijst omvat 97 boomsoorten, met vooral inheemse soorten, omdat deze bomen het beste passen bij het milieu in Nederland, de omgeving en de dieren en planten die hier leven, aldus de organisatie. De percentages bomen van deze lijst per gemeente variëren van 50 tot 81 procent. Het percentage aangeplante bomen van de groene lijst neemt sinds 2000 echter af.

Verschillen in diversiteit

Per gemeente bestaan er verschillen in de diversiteit van het bomenbestand, aldus de onderzoekers. 'Gemeente Ede heeft bijvoorbeeld één dominante soort, terwijl in andere gemeenten, zoals Amsterdam, geen dominante soorten aanwezig zijn.

Acht van de tien meest voorkomende soorten in Nederland staan op de groene lijst. De zomereik is veruit de meest voorkomende soort, gevolgd door de es en de gewone linde. Sommige gemeenten hebben uitsluitend bomen van de groene lijst in hun top 5 van meest voorkomende soorten, zoals Amersfoort en Nijmegen.'

Ongewenste soorten

Er is ook een [zwarte bomenlijst](#) met invasieve exoten. Deze bomen komen van nature niet in Nederland voor, zoals de Canadapopulier en de Amerikaanse eik. Invasieve soorten verspreiden zich vaak makkelijk en verdringen andere bomen, dieren en planten. Gemiddeld hebben gemeenten 4 procent bomen van de zwarte lijst. De kweek en handel van sommige boomsoorten is zelfs bij wet verboden in de Europese Unie. De hemelboom is hier een voorbeeld van. De boom zorgt dat andere soorten niet kunnen groeien omdat hij zich snel verspreidt en gifstoffen afgeeft aan de bodem. Toch zijn er na het Europese verbod op de hemelboom in verschillende gemeenten nog hemelbomen geplant.

Ook is er de afgelopen 23 jaar nauwelijks een afname te zien in de aanplant van invasieve exoten, ondanks dat gemeenten aangeven hier scherp op te zijn. 'Het is niet eenvoudig om de biodiversiteit in steden te verbeteren, maar door slim te planten kunnen gemeenten de vogels en insecten in de stad echt vooruit helpen,' aldus Rob van Tilburg, directeur programma's Natuur & Milieu.

Daling nieuwe aanplant

Overall in gemeenteland worden jaarlijks bomen geplant, maar het aantal nieuw geplante bomen per jaar neemt bijna nergens toe. Volgens de onderzoekers planten gemeenten, zoals Groningen en Utrecht, steeds minder nieuwe bomen aan. En bij die aanplant kiezen de meeste gemeenten niet altijd voor soorten van de

groene lijst, zoals in Breda het geval is. Ook laat geen enkele gemeente volgens hen een duidelijke afname zien van het percentage aangeplante bomen van de zwarte lijst.

Aanbevelingen

In het rapport worden veel aanbevelingen gedaan, onder andere richting gemeenten. Zo pleit de organisatie er voor om biodiversiteit hoger op de agenda te zetten, boomsoorten van de groene lijst te planten en kweken en te stoppen met de soorten op de zwarte lijst. Gemeenten zouden meer kunnen aansturen op het aanplanten van bomen met meerwaarde voor de biodiversiteit en het vermijden van invasieve exoten. 'We hopen dat gemeenten aan de hand van deze studie nog eens goed kijken naar hun bomenbeleid en voor de échte biodiversiteitsboosters gaan,' aldus Van Tilburg. Daarnaast pleit Natuur & Milieu voor een landelijke groennorm en een wettelijke plicht voor gemeenten om te zorgen voor herstel van de biodiversiteit.